

Torsdagen den 6 februari 2014

P7_TA(2014)0104

2013 års framstegsrapport om Montenegro

Europaparlamentets resolution av den 6 februari 2014 om 2013 års framstegsrapport om Montenegro (2013/2882(RSP))

(2017/C 093/23)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Montenegro, å andra sidan, som undertecknades den 29 mars 2010 ⁽¹⁾,
- med beaktande av slutsatserna från Europeiska rådets möte i Thessaloniki den 19–20 juni 2003 och bilagan *Thessaloniki-agendan för västra Balkan: i riktning mot en europeisk integration*,
- med beaktande av kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet av den 9 november 2010 om kommissionens yttrande om Montenegros ansökan om medlemskap i Europeiska unionen (COM(2010)0670),
- med beaktande av kommissionens rapport av den 22 maj 2012 till Europaparlamentet och rådet om Montenegros framsteg med genomförandet av reformer (COM(2012)0222) och av rådets slutsatser av den 26 juni 2012, där det beslutades att anslutningsförhandlingar med Montenegro skulle inledas den 29 juni 2012,
- med beaktande av slutsatserna från rådet (allmänna frågor) om utvidgningen och stabiliserings- och associeringsprocessen av den 11 december 2012,
- med beaktande av kommissionens meddelande *Strategi för utvidgningen och huvudfrågor 2013–2014* av den 16 oktober 2013 (COM(2013)0700), åtföljt av kommissionens arbetsdokument *2013 års framstegsrapport om Montenegro* (SWD (2013)0411),
- med beaktande av förklaringen och rekommendationerna från det sjätte mötet för den parlamentariska stabiliserings- och associeringskommittén EU–Montenegro, vilket hölls den 29–30 april 2013,
- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Montenegro och resolutionen av den 22 november 2012 om utvidgningen: politik, kriterier och EU:s strategiska intressen ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 22 oktober 2013 om budgetförvaltning av EU:s föranslutningsmedel på områdena rättssystem och korruptionsbekämpning i kandidatländer och potentiella kandidatländer ⁽³⁾ samt sina observationer om Montenegro,
- med beaktande av artikel 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. EU-anslutning bör fortsätta att vara en viktig drivkraft för fortsatta politiska, sociala och ekonomiska reformer.
  - B. EU har satt rättsstatsprincipen i fokus för sin utvidgningsprocess.
  - C. Montenegro har gjort framsteg i riktning mot EU-integration, och det finns en entusiasm för det europeiska projektet över hela det politiska spektrumet och i samhället i stort. Landet har lyckats att preliminärt avsluta kapitlen 25 och 26.
  - D. Genomförandet av rättsstatsprincipen, framför allt genom en reform av rättsväsendet och genom att bekämpa korruption och organiserad brottslighet, är högsta prioritet. Genomgången av alla kapitel har slutförts. Förhandlingarna om kapitlen 23 och 24 inleddes i januari 2013, i linje med kommissionens ”nya strategi” som innebär att rättsliga reformer och inrikes frågor hanteras på ett tidigt skede i anslutningsprocessen.

⁽¹⁾ EUT L 108, 29.4.2010, s. 3.

⁽²⁾ Antagna texter, P7_TA(2012)0453.

⁽³⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0434.

Torsdagen den 6 februari 2014

- E. De senaste konstitutionella reformerna kommer att stärka domstolsväsendets oberoende och effektivitet när de väl har antagits fullt ut.
- F. Finansiell korruption och organiserad brottslighet, även inom institutioner, liksom otillbörliga valmetoder är fortfarande allvarliga problem. Montenegro behöver åtgärda dem och uppvisa goda resultat när det gäller rättsstatsprincipen.
- G. Civilsamhället har en viktig funktion att fylla i reformprocessen och vad gäller EU-anslutningen.
- H. Regionalt samarbete är mycket viktigt för den politiska stabiliteten och för säkerheten och den ekonomiska utvecklingen i Montenegro och hela regionen.

Anslutningsförhandlingar

1. Europaparlamentet välkomnar inledandet av fem nya förhandlingskapitel i december 2013. Parlamentet vill att man snabbt går vidare med anslutningsförhandlingarna, förutsatt att reformarbetet fortsätter och genomförs och att konkreta resultat uppnås.
2. Europaparlamentet välkomnar regeringens handlingsplaner för kapitel 23 och 24 som upprättar en övergripande reformagenda och utgör ett riktmärke för öppnande av dessa kapitel.
3. Europaparlamentet välkomnar att man låter företrädare för det civila samhället ingå i förhandlingsstrukturen. Parlamentet noterar dock kravet från det civila samhällets organisationer på regeringen att låta förhandlings- och anslutningsprocessen vara så transparent som möjligt, och att ta med ett bredare urval av organisationer i arbetsgrupperna och hålla utförliga och nationsomfattande samråd.
4. Europaparlamentet betonar att såväl regeringen som parlamentet bär ansvaret för att förbättra kommunikationen med allmänheten och för att på ett lämpligt och öppet sätt informera samtliga berörda aktörer, organisationer i det civila samhället och den stora allmänheten om utvecklingen i anslutningsförhandlingarna, och för att underlätta ett brett deltagande från deras sida i denna process.

Politiska kriterier

5. Europaparlamentet uppmanar alla politiska krafter inom både regeringen och oppositionen, liksom viktiga sociala och ekonomiska aktörer, att med hjälp av en bestående dialog och ett konstruktivt samarbete fortsätta vara fokuserade på landets EU-integrationsagenda.
6. Europaparlamentet ser positivt på att Montenegros parlaments övervakande roll förstärks, bland annat genom kontroll och samråd. Parlamentet önskar dock att slutsatserna från utfrågningarna ska följas upp bättre, att det ska finnas en bättre överblick av hur antagen lagstiftning genomförs och att parlamentet ska få medverka mer aktivt i förhandlingarna. Parlamentet välkomnar resolutionen om metoden, kvaliteten och dynamiken i Montenegros EU-integrationsprocess, som antogs av Montenegros parlament den 27 december 2013. Parlamentet anser att integrationsprocessen måste involvera parlamentet och det civila samhällets organisationer fullt ut samt få ett bredare demokratiskt stöd.
7. Europaparlamentet beklagar att den undersökningskommitté som skulle utreda anklagelser om att allmänna medel använts felaktigt för politiska partisyften, efter årets beryktade "ljudinspelningsaffär", inte lyckades dra några politiska slutsatser i sin slutrapport, och att den rättsliga uppföljningen av detta inte avslutats. Parlamentet betonar hur viktigt det är med en noggrann utredning och lämpliga åtgärder, om så krävs. Parlamentet uppmanar därför de ansvariga myndigheterna i Montenegro att snabbt, öppet och rättvist avsluta rättsprocessen i samarbete med alla berörda parter, och att hantera alla brott noggrant, objektivt och i full överensstämmelse med lagstiftningen. Parlamentet välkomnar också den nyligen tillkännagivna utredningen av videoinspelningsaffären i Cetinje, där varje person som konstateras ha brutit mot vallagen får lämpliga påföljder enligt gällande förfarande.
8. Europaparlamentet understryker betydelsen av att allmänheten får ökat förtroende för valsystemet och de demokratiska strukturerna, och uppmanar parlamentet att påskynda valreformen genom att ändra de bestämmelser som reglerar valen och finansieringen av politiska partier, inklusive lagförslaget om en enda röstlängd och utkastet till ändringar av lagen om personliga id-kort. Parlamentet betonar att den nya lagen om den enda röstlängden måste vara transparent och ansvarsfull. Parlamentet insisterar på att dessa reformer genomförs i enlighet med de rekommendationer som länge framförts av OSSE/ODIHR och med full insyn, tillsammans med det civila samhället. Parlamentet stöder kommissionens krav på en tydlig, allmänt accepterad gräns mellan offentliga och privata intressen. Parlamentet uppmanar regeringen att proaktivt offentliggöra information om statligt stöd till enskilda och företag, om anställning inom public service-sektorn och om andra utgifter som kan påverka hur väljarna röstar. Parlamentet noterar att inställningen till korruption kan vara lika skadlig som korruptionen i sig.

Torsdagen den 6 februari 2014

9. Europaparlamentet framhåller betydelsen av att den offentliga förvaltningen reformeras för att unionens regelverk ska kunna tillämpas. Parlamentet anser att det är nödvändigt att stärka samordningen och övervakningsmekanismerna för genomförandet av strategin för den offentliga förvaltningen och att vidta ytterligare åtgärder för att skapa en öppen, professionell, effektiv och meritbaserad offentlig förvaltning. Parlamentet uppmanar myndigheterna att se till att de inte ger intryck av att politisera den offentliga förvaltningen ytterligare när offentliga tjänstemän rekryteras och avskedas. Ombudsmannen bör dessutom bli mer oberoende och få ökad kapacitet.

10. Europaparlamentet välkomnar de konstitutionella ändringsförslag som syftar till att stärka rättsväsendets oberoende genom att minska det politiska inflytandet vid utnämningen av åklagare och tjänstemän inom rättsväsendet på alla nivåer genom mer insynvänliga och meritbaserade förfaranden, och framför allt genom att riksåklagaren väljs. Parlamentet noterar emellertid ombudsmannens initiativ för att bedöma författningens integritet i dessa ändringar samt bestämmelserna i lagen om författningsdomstolen beträffande val av författningsdomstolens domare. Parlamentet uppmanar de behöriga myndigheterna att föra ett tydligt register över disciplinära åtgärder och garantera att rättvisa skipas i rimlig tid samtidigt som rättspraxisen görs enhetlig. Parlamentet efterlyser ytterligare rättsliga och andra åtgärder för att minska politiseringen av domarkåren, bland annat genom att objektivt utvärdera vad rättsväsendet har åstadkommit, tydligt visa på rättslig ansvarsskyldighet i linje med Venedigkommissionens rekommendationer och att garantera meritbaserade utnämningar. Parlamentet betonar behovet av att säkerställa brottmålsdomstolarnas oberoende från den styrande makten.

11. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som har vidtagits för att rationalisera domstolsväsendet, främja rättsväsendets effektivitet och ytterligare minska antalet fall som släpar efter. Parlamentet är dock oroad över att rättegångarna drar ut på tiden, att infrastrukturen i många domstolar är bristfällig, att kontrollen av att civila och administrativa beslut efterlevs är bristfällig och att budgeten för rättsväsendet och åklagarmyndigheten är otillräcklig. Kapaciteten vid domarnas och åklagarnas kanslier liksom garantierna för ansvarsskyldighet och integritet inom rättsväsendet måste stärkas. Parlamentet efterlyser dessutom åtgärder som garanterar medborgarnas tillgång till civila rättigheter och ersättning i överensstämmelse med europeisk standard. Parlamentet uppmanar domstolarna att visa prov på ökad insyn och ansvarsskyldighet i kampen mot korruption och organiserad brottslighet.

12. Europaparlamentet efterlyser en uppföljning av rapporter om krigsbrott som ännu inte granskats för att motverka straffrihet, med en mer strikt, effektiv och öppen utredning och lagföring av krigsbrott. Parlamentet understryker att ytterligare åtgärder behöver vidtas för att bekämpa inte bara straffrihet, utan även tecken på straffrihet. Myndigheterna uppmanas därför att se över riktlinjer för straffsatser samt att undersöka till synes orimligt många frikännanden när det gäller de allvarligaste brotten.

13. Europaparlamentet anser att regeringen förtjänar beröm för sin strategi för att reformera rättsväsendet 2007–2012, men att det långsamma genomförandet ger anledning till oro. Parlamentet noterar att förberedelsearbetet med 2013–2018 års strategi har kommit långt. Parlamentet uppmanar därför regeringen i Montenegro att ha ett generellt fokus på att genomföra befintliga strategier med omfattande utvärderingar som blir föremål för offentliga diskussioner, i stället för att endast ersätta strategierna utan att göra den bedömning som krävs. Det behövs övervakningsorgan för att strategier och handlingsplaner ska bli standard.

14. Europaparlamentet framhåller att det behövs ytterligare insatser i kampen mot korruption och kräver att Greco-rekommendationerna följs.

15. Europaparlamentet uttrycker sin oro över att utbildningsväsendet, hälso- och sjukvården, valprocessen, markförvaltningen, den fysiska planeringen och tillverkningsindustrin samt privatiseringen och den offentliga upphandlingen fortfarande är korruptionsutsatta sektorer. Parlamentet förväntar sig att inledandet av förhandlingarna om kapitel 5 (offentlig upphandling) kommer att påskynda de reformer som krävs på området. Inrättandet av den nya parlamentariska kommittén för korruptionsbekämpning välkomnas. Myndigheterna uppmanas att öka tillsynsorganens kapacitet, förbättra revisionen, öka insynen i partifinansieringen och stärka kapaciteten på alla nivåer för att reducera oegentligheter i samband med tillämpningen av lagen om offentlig upphandling, och övriga ovannämnda områden.

16. Europaparlamentet uttrycker oro över de ökade begränsningarna av allmänhetens tillgång till information om företag och fastighetsregister. Parlamentet noterar att allmänhetens tillgång till sådan information är av stor betydelse för journalister och det civila samhällets aktörer när det gäller att avslöja fall av korruption samt belysa kopplingar mellan organiserad brottslighet och statliga institutioner. Myndigheterna uppmanas att återställa en hög grad av insyn när det gäller de berörda registren.

17. Europaparlamentet betonar behovet av reformer i kampen mot korruption och organiserad brottslighet och av goda resultat i fråga om utredningar, åtal och fällande domar på alla nivåer. Parlamentet efterlyser mer samarbete och samordning mellan brottsbekämpande myndigheter och rättsväsendet i kampen mot organiserad brottslighet och korruption på alla nivåer, och en förbättring av rättsväsendets arbete vad gäller fall på hög nivå. Parlamentet är allvarligt oroad över att domar som avkunnats i första instans sedan upphävts i fall som rör organiserad brottslighet. Parlamentet

Torsdagen den 6 februari 2014

vidhåller att straffrihet för brottslingar som har dömts för korruption eller organiserad brottslighet är oacceptabelt. Parlamentet uppmanar dessa myndigheter att se till att de offentliga myndigheterna och institutionerna vidtar samtliga relevanta åtgärder och att de annars hålls ansvariga.

18. Europaparlamentet uppmanar Montenegro att fortsätta medverka i det internationella och regionala samarbetet för bekämpning av korruption och organiserad brottslighet. Parlamentet efterlyser flera insatser för att skapa en bättre gränsövervakning och bekämpa organiserad brottslighet och smuggling på den så kallade Balkanrutten. Parlamentet understryker behovet av att öka övervakningen och vidta de åtgärder som krävs för att få bukt med den penningtvätt som lokala och internationella kriminella grupper sysslar med.

19. Europaparlamentet betonar vikten av att regeringen i Montenegro fortsätter med och stärker samråden samt förbättrar samspelet och dialogen med det civila samhället såväl som med oppositionen för att åstadkomma mer transparens i det politiska och rättsliga beslutsfattandet, särskilt vad gäller tillämpningen av lagar och kampen mot korruption och organiserad brottslighet. Eftersom detta sker förtjänar regeringen beröm för sina insatser för att öka allmänhetens insyn i dess arbete, men mycket återstår att göra. Parlamentet välkomnar det civila samhällets breda deltagande i arbetsgrupperna för EU:s förhandlingskapitel, men noterar att vissa företrädare för det civila samhället har betänkligheter inför deltagandets karaktär och kvalitet. Parlamentet beklagar att relationen mellan vissa delar av regeringen och det civila samhället den senaste tiden har försämrats. Båda sidor har uttryckt farhågor om att den ömsesidiga fientligheten riskerar att överskugga den gemensamma strävan att komma vidare med EU-integrationen. Parlamentet uppmanar därför till en konstruktiv och balanserad dialog mellan samtliga sidor, där regeringen objektivt bistår och underlättar det civila samhällets arbete och fullt ut inkluderar företrädarna i den politiska processen, och det civila samhällets organisationer framför kritik mot politiken och ställer regeringen till svars på ett rättvist och konstruktivt sätt.

20. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att IPA-stödet fungerar bra i Montenegro. Såväl regeringen som kommissionen uppmanas att förenkla det administrativa förfarandet för IPA-finansiering i syfte att göra den mer tillgänglig för mindre och icke-centraliserade civila organisationer, fackföreningar och andra stödmottagare.

21. Europaparlamentet understryker att Montenegro har ratificerat ILO:s åtta konventioner om grundläggande arbetstagarättigheter samt den reviderade europeiska sociala stadgan. Även om grundläggande arbetstagar- och fackföreningsrättigheter i allmänhet följs behöver de stärkas ytterligare. Parlamentet understryker att den sociala dialogen har stor betydelse och uppmanar regeringen att stärka det sociala rådet.

22. Europaparlamentet understryker betydelsen av fria, oberoende och opartiska medier i en fungerande demokrati. Parlamentet är mycket oroat över att journalister trakasseras verbalt och fysiskt i allt större utsträckning, liksom över ökade påtryckningar i form av finansiella nedskärningar och rättsliga åtgärder. Parlamentet är djupt chockerat över att journalister utsatts för minst två bombangrepp och ungefär ett halvt dussin fysiska angrepp sedan augusti 2013. Parlamentet beklagar djupt att Montenegro nu rankas på 113:e plats på Reportrar utan gränser pressfrihetsindex. Parlamentet påminner om vikten av att främja ansvarsfulla medier, redaktionellt oberoende och spridning när det gäller ägandet av medier i linje med europeisk standard. Parlamentet understryker att alla som arbetar med politik och medier har ett ansvar för att främja ett klimat där olika åsikter tolereras och anser att man måste skydda journalister och pressfriheten. Parlamentet vill se att hot och attacker mot journalister utreds och lagförs på lämpligt sätt, inklusive tidigare olösta brott. Parlamentet välkomnar beslutet att inrätta ett särskilt organ för att övervaka de officiella ansträngningarna att lösa mord och angrepp på journalister, vilket kan bidra till att skapa ett djupare förtroende mellan stat och medier.

23. Europaparlamentet understryker att oberoende och varaktiga public service-medier spelar en särskild roll när det gäller att stärka mediefrihet och demokrati. Parlamentet uppmanar därför myndigheterna att fullt ut följa lagen om Montenegros radio- och televisionstjänster (RTCG), inklusive rättsliga skyddsåtgärder som garanterar den ekonomiska långsiktigheten för public service-medier så att de kan fullgöra sitt sociala ansvar.

24. Europaparlamentet begär att vittnesskyddet förbättras och att det antas en lag om skydd av personer som slår larm om missförhållanden.

25. Europaparlamentet betonar att alla politiska krafter har ett ansvar att skapa ett klimat av tolerans och delaktighet för samtliga minoriteter. Parlamentet välkomnar regeringens minoritetspolitik, där man framför allt har förordat en djupare integration av landets albanska befolkning. Man måste förbättra situationen för socialt utsatta grupper, inklusive funktionshindrade personers tillgång till utbildning och vård samt fysiska tillträde till offentliga byggnader. Parlamentet välkomnar regeringens senaste handlingsplan för romer, men anser att romernas och andra minoriteters tillgång till utbildning och sysselsättning måste underlättas ytterligare eftersom de fortfarande diskrimineras, särskilt sett till de romska, aschkaliska och egyptiska barnens begränsade tillgång till utbildning.

Torsdagen den 6 februari 2014

26. Europaparlamentet noterar att kvinnor fortfarande är underrepresenterade inom många områden i det montenegrinska samhället, bland annat i parlamentet, på beslutsfattande poster och på arbetsmarknaden. Parlamentet uppmanar regeringen att göra mer för att öka jämställdheten och de relevanta ekonomiska och personella resurserna, garantera genomförandet av handlingsplanen för jämställdhet, införa principen om lika lön för kvinnor och män för lika arbete och uppmuntra ett ökat deltagande av kvinnor, särskilt inom politiken.

27. Europaparlamentet uttrycker oro över den höga graden av intolerans för homosexualitet i Montenegro, och den frekventa förekomsten av våld och hot om våld liksom av hatpropaganda mot aktivister som arbetar för homosexuellas rättigheter. Det är beklagligt att den mest framträdande hbt-aktivisten har sökt asyl utomlands av säkerhetsskäl. Parlamentet välkomnar dock regeringens nya strategi för att öka hbt-personers livskvalitet, men understryker att man måste betona själva genomförandet. För att bidra till en attitydförändring är det särskilt viktigt att upplysa och informera allmänheten. Parlamentet lovordar i synnerhet regeringen och polisen för att de gav sitt stöd och underlättade årets Pride-parader i Budva och Podgorica, som var de första i sitt slag. Parlamentet understryker att det bör göras en fullständig utredning av våldet mot de homosexuella under dessa parader och att förövarna måste ställas inför rätta. Parlamentet uppmanar myndigheterna att göra mer för att främja tolerans gentemot hbt-personer samt att lagföra brott i tid. Parlamentet betonar behovet av att öka samhällets acceptans och få ett slut på diskrimineringen av homosexuella.

28. Europaparlamentet uttrycker oro över problemen med våld mot kvinnor och barn, och befarar att många ser det som socialt acceptabelt. Parlamentet beklagar att utvecklingen av familje- och samhällsbaserade tjänster går så långsamt. Parlamentet uppmanar regeringen att öka allmänhetens medvetenhet om familjevåld och våld mot kvinnor och om barnets rätt att skyddas från alla former av övergrepp, vanvård och utnyttjande. Parlamentet välkomnar regeringens nya åtgärder för att motverka våld i hemmet, förbättra barnets rättigheter och ta fram kompetensutveckling, men uppmuntrar till ytterligare åtgärder för att lagen om skydd mot familjevåld genomförs effektivt, särskilt när det gäller skydd, stöd och tillgång till rättskipning för vittnen samt utveckling och samordning av preventionsprogram och starkare ansvarsskyldighet för förövare.

Socioekonomiska frågor

29. Europaparlamentet uppmanar regeringen att fokusera på att öka den ekonomiska tillväxten för att bekämpa fattigdom och förbättra levnadsstandarden för alla invånare, bland annat genom att undersöka en eventuell välfärdsreform där så är möjligt och minska regionala skillnader. Parlamentet efterlyser flera insatser för att motverka den utbredda informella sektorn, förbättra skyddet av immateriella rättigheter och det allmänna rättssystemet i syfte att systematiskt bekämpa korrupktion och förbättra företagsklimatet samt genomföra strukturreformer för att locka till sig och behålla utländska direktinvesteringar, vilket är nödvändigt för att diversifiera ekonomin.

30. Europaparlamentet betonar att för att förbättra företagsklimatet ytterligare är det nödvändigt att kommersiella tvistlösningsförfaranden är öppna, fria från politisk inblandning och baserade på rättsstatsprincipen. Parlamentet uppmanar till en snabb lösning på den konflikt som rör aluminiumanläggningen KAP. Alla privatiseringar bör genomföras rättvist, noggrant, öppet och korrekt. Parlamentet lyfter fram farhågorna kring statligt stöd, och efterlyser transparens och hållbarhet där det tillämpas i enlighet med unionens regelverk och stabiliserings- och associeringsavtalet. Parlamentet välkomnar de insatser som regeringen har gjort för att hantera den växande statsskulden och de stora strukturella budgetunderskotten. Parlamentet efterlyser ytterligare insatser för att IPA-programmet för landsbygdsutveckling ska kunna genomföras i framtiden, och för att lagstiftningen om vattenkvalitet ska kunna utvecklas i överensstämmelse med unionens regelverk.

31. Europaparlamentet noterar att den nya lagen om offentlig upphandling trädde i kraft i januari 2012, men att den inte tillämpas effektivt i praktiken, framför allt inte inom hälso- och sjukvårdssektorn. De montenegrinska myndigheterna uppmanas att förbättra insynen i alla upphandlingsförfaranden samt att fastställa handlingsplaner med tydliga mål, förfaranden och tidsramar för att se till att den nya lagen om offentlig upphandling genomförs på ett effektivt sätt och att landets lagstiftning om koncessioner, allmännyttiga tjänster och försvarsupphandlingar anpassas till EU:s regelverk.

32. Europaparlamentet välkomnar genomförandet av lagen för småföretag. Den offentliga sektorns stöd till små och medelstora företag måste öka eftersom de bidrar till den ekonomiska tillväxten. De splittrade strategier som gör företags- och näringslivsrelaterade instrument mindre effektiva bör förenhetligas.

33. Europaparlamentet uttrycker oro över det oförändrade läget på arbetsmarknaden och efterlyser därför kraftfulla åtgärder för att angripa den höga arbetslösheten, särskilt för förstagångssökande, och för att förbättra bristerna på arbetsmarknaden. Parlamentet uppmanar regeringen att se till att arbetsrättslagstiftningen genomförs i linje med ILO:s standarder, vilket även inbegriper förbättrade inspektioner. Parlamentet framhåller behovet av att ta itu med den grå ekonomin. Parlamentet vill se en starkt social trepartsdialog.

Torsdagen den 6 februari 2014

34. Europaparlamentet uppmanar Montenegro att vidta ytterligare åtgärder för miljön och klimatförändringen genom att stärka den administrativa kapaciteten för att genomföra relevant EU-politik och EU-lagstiftning och se till att den följer unionens regelverk för miljö och klimatförändring.

35. Europaparlamentet noterar att olagliga byggen är ett stort problem i Montenegro, särskilt i turistområden. De montenegrinska myndigheterna uppmanas att aktivt arbeta för att främja hållbar utveckling i landet. Parlamentet understryker vikten av att turismutvecklingen är i linje med miljöskyddet.

Regionalt samarbete

36. Europaparlamentet välkomnar Montenegros proaktiva deltagande i initiativ, inklusive regionala försoningsinitiativ och projektet om de sex länderna på västra Balkan, och regeringens vilja att leda regionala samarbetsinitiativ. Parlamentet uppmanar Montenegro att öka regionens kulturella och ekonomiska samarbete med angränsande EU-medlemsstater. Parlamentet lovordar Montenegro för att upprätthålla goda bilaterala förbindelser med alla grannländer, inklusive Kosovo, men betonar betydelsen av att snabbt lösa landets konflikt med Kroatien om land- och sjögränser, särskilt mot bakgrund av den planerade oljeutvinningen till havs. Den slutliga gränsdragningen med Serbien, Bosnien och Hercegovina och Kosovo måste göras för att undanröja potentiella källor till spänningar. Parlamentet välkomnar framstegen i genomförandet av Sarajevoförklaringen, med förverkligande av det regionala bostadsprogrammet. Parlamentet uppmanar till ytterligare samarbete med grannländerna genom att utbyta erfarenheter av anslutningsförhandlingarna.

37. Europaparlamentet välkomnar de besök som nyligen gjordes av premiärminister Dačić i Podgorica och av premiärminister Đukanović i Belgrad. Detta är de första besöken i sitt slag sedan Montenegro blev självständigt. Parlamentet lovordar dessa tilldragelser eftersom de är tydliga tecken på försoning och ökat engagemang och öppenhet från båda sidor, vilket bådär gott inför den fortsatta regionala och europeiska integrationen.

38. Europaparlamentet understryker att Montenegros goda grannförbindelser med länderna i regionen är en förutsättning för framgångsrika förhandlingar med EU, och att landet i sig utgör ett exempel på samarbete och engagemang för fred och stabilitet i regionen västra Balkan.

39. Europaparlamentet ser positivt på regeringens senaste försök att registrera internflyktingar och klargöra deras status, men inser hur svår denna uppgift är, bland annat att undanröja administrativa bördor. Parlamentet uppmanar EU och andra partner på Balkan att hjälpa den montenegrinska regeringen att så snart som möjligt lösa denna fråga och att hjälpa till att avsluta ett smärtsamt kapitel i regionens historia.

40. Europaparlamentet välkomnar den montenegrinska regeringens åtagande att ansluta sig till Nato, men noterar att det råder stora meningsskiljaktigheter mellan parlamentsledamöter och inom samhället i stort. Parlamentet är övertygat om att Montenegros insatser för att erhålla Natomedlemskap kommer att gynna landets strävan efter EU-medlemskap samt förbättra samarbetet och säkerheten på regional nivå. Montenegro förtjänar framför allt beröm för att landet, trots begränsade försvarsresurser, har bidragit till FN- och GSF-uppdrag i bland annat Afghanistan, Liberia och Mali. Parlamentet välkomnar denna tydliga signal om att Montenegro vill arbeta tillsammans med internationella partner för att främja global fred och stabilitet.

o

o o

41. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och Montenegros regering och parlament.
